

LIBRIS

We know
books

CARSTEN HENN

**BRUTĂRIA
CU POVEȘTI**

Traducere din limba germană
VALENTINA GEORGESCU

LITERA
București

1

CRUSTA

„Cât timp mai poți dansa după ce muzica s-a oprit?”

Aceasta este întrebarea la care se gândea o persoană anume aflată în sala de spectacole a filarmonicii orașului. Sala era o veritabilă casetă de bijuterii, încărcată de aur și de ornamente, plină de stucaturi și de chenare. Totul părea să spună că în locul acesta timpul nu juca nici un rol, fiindu-i indiferent ce an este, ce lună, ce zi.

Dar timpul trecea, și asta era o parte a problemei.

Sofie Eichner se afla pe rândul 5, locul 34. Deși era un fotoliu tapițat, ea avea impresia că se prăbușește într-un abis fără fund. În filme vedeai uneori oameni căzând pe spate – și mereu cu încontinitorul – într-un pat alb și moale de puf. Așa se

simțea și ea în momentul acela: căzând pe spate, cu încetinitorul, doar patul moale de puf lipsea.

De fapt, pentru ea muzica încetase să mai cânte în urmă cu mai bine de trei luni, când o accidentare smulsese acul de pe vinil, iar directorul profitase de ocazie pentru a se descotorosi rapid de ea. La urma urmei, pusese de mai mult timp ochii pe o înlocuitoare, pe care o introdusese ca invitată de câte ori se putuse în spectacolele din ultimul an. O vedetă în ascensiune. Pe deasupra, și genul lui de femeie. Irina Nijinsky. Până și numele îi suna ca un dans: doi pași hotărâți cu spatele drept, apoi o alunecare lină. Urmărită de priviri vrăjite. Noua prim-balerină a trupei de balet a filarmonicii părea făcută cu totul și cu totul din aer, așa de lin plutea deasupra scenei.

Poate că Irina a fost o frunză într-o altă viață, gândi Sofie. O frunză nevinovată de arțar, care toamna devenea galbenă, apoi roșie, care nu se făcuse vinovată de absolut nimic și primise, drept recompensă, viața de acum. Marele premiu la loteria karmei.

După accidentarea Sofiei, Irina nu se străduise nicicum să-i înlesnească o nouă șansă.

Dimpotrivă.

Irina se folosisese cu înverșunare de propria-i șansă.

De aceea se afla ea acum sus, pe scenă, în timp ce Sofie și soțul ei, Florian, aveau cele mai bune locuri din sală – locurile de onoare! –, obligați să asculte minunata muzică răsunând pentru altcineva. Din locul unde se afla, Sofie putea să admire ce se petrece pe scenă perfect de la nivelul ochilor, iar sunetul muzicii din fosa orchestrei ajungea până la ea intens și clar. Era insuportabil.

Și ca să-i facă parcă în ciudă, era vorba despre *La Belle au bois dormant*, adică *Frumoasa din pădurea adormită*, pe faimoasa muzică de balet a lui Ceaikovski. Era bucata lui Sofie. Nu mai dansase nimic altceva atât de des, nici unul dintre rolurile ei nu fusese mai apreciat ca acesta. În presă se spunea că acest rol pare scris anume pentru ea.

Irina se pregăti acum pentru un *grand jeté*, săritura în șpagat, în care te ridici în zbor pe un picior și aterizezi ușor pe celălalt. *Grand jeté* fusese specialitatea lui Sofie. Nimeni nu ridicase picioarele mai elegant, mai amplu, mai precis ca ea, nimeni nu stătuse mai mult în aer. În foaiier trona și acum o fotografie mare de doi metri pe trei cu ea în timpul unei astfel de sărituri.

Publicul își ținu respirația.

Sofie simți că nu mai poate respira, că aerul se comprimă în ea. Plămânii i se întăriseră ca doi bolovani.

Se ridică în picioare.

În aceeași clipă, toate privirile se îndreptară spre ea, ca și cum ar fi fost un dispozitiv de atras muște. Sofie se întoarse brusc spre stânga și se strecură cu pași mărunți pe lângă spectatori, prin spațiul îngust dintre genunchii lor și spătarele rândului de scaune. Acolo ședeau doamna Malewski, domnul Stromer, împreună cu doamna Adelheid, doamna Schneiderling și domnul Barberi. Membri influenți al mecenatului. Aveau locurile acestea de mulți ani și nu ar fi renunțat la ele nici amenințați cu moartea, dar aveau să le transmită cândva, cu mândrie, drept moștenire.

Două dintre doamne își răsuciră deranjate genunchii într-o parte (Adelheid Stromer și doamna Schneiderling), doi se aplecară mai mult în față, ca să-i îngreuneze lui Sofie trecerea, ca un fel de protest pentru că fuseseră deranjați (domnul Stromer și doamna Malewski). Domnul Barberi nu se urni nici un pic, ca și cum i-ar fi interzis lui Sofie să treacă pe lângă el, refuzând să fie deranjat. Privi pur și simplu prin ea, sperând în sinea lui ca restul publicului să-l admire pentru atitudinea stoică.

Sofie zâmbi în loc de scuză, deși nu avea pic de chef să o facă. Dar o persoană care dansează profesional poate să și zâmbească la comandă, chiar și atunci când corpul său urlă de furie. Zâmbetul înseamnă relaxarea anumitor mușchi. Nicidecum o stare emoțională.

Spuse de câteva ori în șoaptă: „Scuze“, până când cuvântul se transformă într-un fel de mantră pe care nu le-o mai adresa celorlalți spectatori, ci ei înseși. Scuze, Sofie, că te-am dezamăgit. Și pe toți cei de pe scenă. Știa cât de groaznic este pentru o dansatoare și restul trupei când cineva din public se ridică. Te scoate din starea de concentrare și se naște din reflex întrebarea unde anume s-a greșit. Când acest lucru se întâmplă la o premieră, adică exact ca astăzi, se adaugă și teama că ai dat-o în bară cu coregrafia și că, foarte curând, vor părăsi sala și alte persoane.

Sofie deveni agitată, simți nenumăratele priviri ca pe niște înțepături de ace pe piele. În plus, clătinat de capete, strâmbături din nas, țâțâiri din limbă. Nu putea încă să respire normal din cauza fierbințelii pe care o simțea în plămâni.

Nu se mai uită la fețele oamenilor, nu mai zâmbi, plecă privirea, cu părul – blond în copilărie, acum castaniu – atârându-i peste față ca o cortină, cu ochii doar la picioare și genunchi. Ușa dublă masivă care dădea în foaier i se părea mult prea departe. Aproape căzu. Aproape își dori să cadă.

Cât mai repede cu putință spre ieșire. Dar fără să fugă. Atât de repede cât era cu putință în rochia de seară auriu-strălucitor, strâmtă și lungă până la glezne.

Un bliț. Și încă unul. Era fotografiată. Tot mai mult. Acolo unde bariera decenței fusese doborâtă, gloata o călca fără nici o reținere în picioare. Alte blițuri, acum mai aproape.

Apoi un bufnet. Publicul trase brusc aer în piept.

Sofie întoarse capul și o văzu pe Irina întinsă pe scenă, probabil căzuse. Irina nu cădea niciodată.

Sofie strânse buzele atât de tare, că nu și le mai simți.

Pe urmă ieși. Afară din întunericul sălii, în lumina strălucitoare a foaielor aproape pustii. Trebui să coboare pleoapele. Nu conta, trebuia să traverseze repede podeaua de gresie albă lucioasă până în Münsterplatz, care sclișea de la ploaia mărunță și al cărei pavaj de piatră cubică era alunecos, de parcă fusese frecat cu săpun.

Abia când ajunse pe terenul acesta nesigur reuși în fine să respire.

Privi în urmă.

Florian nu o urmase.

Sofie cumpăni puțin ce să facă. Să plece. Acasă. Îi dădea un sentiment de ușurare fiecare metru cu care se îndepărta de clădirea filarmonicii. Orașul o făcea să se simtă bine. Oamenii care nu dansau, ci se deplasau grăbiți prin seara aceea răcoasă de aprilie, adesea ușor aduși de spate, de parcă așa i-ar fi atins mai puține picături de ploaie.

Când, de fapt, expuneau în felul ăsta o suprafață și mai mare.

Ploaia rece risipi căldura din sala de concert de pe umerii goi ai lui Sofie. Materialul delicat al rochiei luxoase se udă complet, cutele perfecte se lăsară.

Privi la pavajul lucios, ca să nu se împiedice. Deși fiecare piatră era altfel, formau un tot unitar. Și nici una nu se întreba dacă, din toată lumea asta, acela este locul potrivit pentru ea.

Era atât de concentrată la pietrele pavajului, încât la capătul vestic al pieței se ciocni de un bărbat în vârstă.

– Îmi pare rău! Vă rog să-mi scuzați neatenția. Ați pățit ceva? îl întreabă ea pe bărbatul întins pe jos și îi dădu repede mâna.

– Cărțile n-au pățit nimic, răspunse el și păru deosebit de ușurat, după ce își pipăi cu grijă rucsacul.

Bărbatul era îmbrăcat într-o salopetă verde-oliv, aceeași culoare ca geaca mult prea mare și pălăria cu boruri pleoștite.

– Eu am întrebat dacă *dumneavoastră* ați pățit ceva, spuse Sofie.

– La vârsta mea, nu căzutul e problema, ci ridicatul de pe jos, răspunse el cu o licărire jucăușă în ochi.

Sofie îl ajută să se ridice și îi scutură hainele de mizeria străzii.

– Îmi pare foarte rău, eram complet pierdută în gânduri.

– Am văzut. Erați așa de departe, de parcă citeați o carte.

Sofie clătină din cap.

– Mă gândeam la piatra asta cubică. Se opri, apoi reluă: Nu, de fapt, mă gândeam la viața mea.

– Uneori e bine să ne gândim la viață ca și cum ar fi o carte. Și să ne întrebăm cum ar trebui scrisă mai departe. Și pe urmă să înțelegem că noi suntem cei care trebuie să ia condeiul în mână. Bărbatul se uită la ceas. Trebuie să plec, mă așteaptă primul client. Și nu-i place deloc să aștepte.

Își așază rucsacul și pălăria cu mișcări meticuloase.

– Îmi cer încă o dată scuze, spuse Sofie. De obicei nu sunt așa.

– Nu face nimic. O să merg acum puțin mai repede, și lumea o să fie din nou acolo unde trebuie să fie. Se uită la ea și îi zâmbi. Păreți o doamnă tare cumsecade. Și de aceea vă urez din suflet mult noroc. În viață.

Cu o plecăciune politicoasă, se răsuci pe călcăie și porni cu pas hotărât înspre catedrală.

Când Sofie se uită în jur, încercând să se orienteze, privirea i se opri la o fetiță cu bucle negre aflată la una dintre ferestre. Se uita după bărbatul în

vârstă, care tocmai dispărea după un colț. Copilul acela avea încă toată viața înaintea.

Pe copilul dansator din ea însă, nu-l mai aștepta în viitor nimic care să mai conteze.

Tramvaiul 18 ieși din oraș, trecând pe lângă tot mai puține case și tot mai multe câmpuri cultivate cu grâne, cartofi și flori. Capricioasa lună aprilie se opri din plouat, făcând loc asfințitului unui soare de culoarea gălbenușului. Totul părea tihnit și idilic în lumina aceea caldă – și complet diferit de cum se simțea Sofie. Silueta orașului mai apăru încă o dată în depărtare, decupată pe cerul înserării, când șina coti brusc. În mijloc, ca o perlă neagră într-o scoică, se afla clădirea filarmonicii.

Sofie întoarse imediat capul în partea cealaltă și trase de rochia udă și rece, care i se lipise de piele. Pe urmă strânse la piept mica poșetă ca pe un scut.

Când tramvaiul opri în stația ei și ea coborî singură în lumina de neon a singurului stâlp de iluminat, conștientiză definitiv un lucru: nu avea să mai danseze niciodată.

Își văzu imaginea reflectată în geamurile tramvaiului care ieșea din stație. Ochii un pic prea depărtați, pomeții nu suficient de proeminenți. Nu era deloc o frumusețe clasică. Nici nu fusese vreodată. În copilărie avusese un corp neregulat și vag elegant. Ba gâtul părea prea scurt, ba